

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie

Wstępne efekty wdrażania i postęp w realizacji Lokalne Strategie Rozwoju „Między Prosną a Wartą”

Od 2016 roku „Między Prosną a Wartą” – Lokalna Grupa Działania wdraża Lokalną Strategię Rozwoju (LSR) w ramach PROW 2014-2020 w zakresie działania: *Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER*. LSR jest dokumentem, który wskazuje kierunki rozwoju obszaru „Między Prosną a Wartą”.

Wdrażanie LSR polega na wyborze podmiotów, które uzyskują pomoc finansową w ramach budżetu będącego w dyspozycji LGD. W LSR wyznaczone zostały dwa obszary wsparcia: przedsiębiorczość i poprawa jakości życia lokalnej społeczności. Poniżej podsumowujemy pierwszy etap wdrażania LSR i przedstawiamy podstawowe informacje o LSR.

Wstępne efekty wdrażania LSR

W I obszarze (przedsiębiorczość) udzielona za pośrednictwem „Między Prosną a Wartą” pomoc umożliwiła podjęcie działalności gospodarczej przez 15 osób fizycznych. Działalność podjęły osoby, które chcą kształtować swoją przyszłość zawodową poprzez prowadzenie własnych firm. Powstały firmy w zakresie:

– opieki nad zwierzętami domowymi,	– projektowania i budowy maszyn,
– usług fotograficznych wykonywane z dronów,	– usługowego cięcia płyt wiórowych,
– przecierania drewna trakiem mobilnym,	– terapii energotonowej i masażu,
– instalatorstwa grzewczego, wodno-kanalizacyjnego, sanitarnego, wentylacyjnego,	– regeneracji i naprawy wtryskiwaczy samochodowych,
– projektowania i pielęgnacji zieleni,	– usług geodezyjnych i klasyfikacyjnych,
– wulkanizacji,	– usług architektoniczno – projektowych,
– gastronomii,	– mechaniki samochodowej,
	– usług weterynaryjnych.

13 firm prowadzących działalność na obszarze objętym strategią otrzymało wsparcie na rozwinięcie swojej działalności. Wiązało się to z zatrudnieniem nowych pracowników. W związku z rozwojem firm powstało ok. 40 nowych miejsc pracy.

Podobnie jak w przypadku podejmowania działalności branże, w których działają beneficjenci pomocy w tym zakresie, są bardzo różnorodne. Są to między innymi:

– usługi mechaniczno-blaharskie,	– transport,
– usługi budowlane,	– produkcja opakowań
– tapicerstwo,	– szwalnia,
– meblarstwo,	– handel.

W II obszarze (poprawa jakości życia lokalnej społeczności) dzięki środkom uzyskanym za pośrednictwem „Między Prosną a Wartą” zostaną zrealizowane inwestycje służące poprawie dostępności obiektów rekreacyjnych i kulturalnych.

Beneficjentami pomocy są:

– Ochotnicza Straż Pożarna w Czastarach	– Ochotnicza Straż Pożarna w Hucie
– Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Klonowa	– Ochotnicza Straż Pożarna w Piaskach
– Stowarzyszenie Ekorozwoju Wsi Swoboda	– Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Apostołów Piotra I Pawła w Lututowie
– Gmina Galewice	– Ochotnicza Straż Pożarna W Żdżarach
– Stowarzyszenie Gospodyń "Wójcin nad Prosną"	– Stowarzyszenie "Pomocny Dom"
– Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Osowa "Pod kostrzewą"	– Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi Mieleszyna, Mieleszynka I Okolic
– Gmina Wieruszów	– Stowarzyszenie rozwoju Węglewic "Biała góra"
– Ochotnicza Straż Pożarna "Podzamcze" w Wieruszowie	– Parafia rzymsko-katolicka pw. NMP w Łubnicach
– Ochotnicza Straż Pożarna w Ludwinowie	– Ochotnicza Straż Pożarna w Łubnicach
– Ochotnicza Straż Pożarna w Lututowie	– Ochotnicza Straż Pożarna w Wieruszowie
	– Gmina Sokolniki

Powstanie lub zostanie przebudowanych:

– 6 placów zabaw,	– 3 altany,
– park street workout	– 2 centrów kultury,
– 5 siłowni,	– izba pamięci,
– 3 boiska,	– 5 plenerowych obiektów rekreacyjnych
– przystań kajakowa,	

A także dokonane zostaną inwestycje mające na celu ulepszenie zasobów należących do dziedzictwa lokalnego lub wsparcie podmiotów działających na rzecz zachowania dziedzictwa lokalnego:

- renowacja starego cmentarza w Węglewicach,
- wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej w zabytkowym kościele pw. NMP w Łubnicach,
- zakup mundurów dla Orkiestry Dętej OSP w Łubnicach.

Ofertę spędzania wolnego czasu dla lokalnych społeczności wzbogacą wydarzenia oparte o lokalne dziedzictwo kulturowe:

- Tradycja na scenie - pierwszy wieruszowski jarmark w niepodległej Polsce. Cykl warsztatów oraz spektakl plenerowy - jarmark w Wieruszowie
- Smaki tradycji - promocja potraw regionalnych oraz imprezy kulinarne w gminie Wieruszów
- Festiwal lokalnych kulinariów i wystawa produktów żywnościowych w Sokolnikach.

Stan realizacji LSR na grudzień 2018 roku

LGD ogłosiła 14 naborów wniosków o przyznanie pomocy, z tego 11 naborów dotyczyło operacji ogólnych, a 3 nabory miały na celu wybranie zadań realizowanych w ramach projektów grantowych.

Złożono 99 wniosków na łączną kwotę pomocy 8 392 300 zł. Rada LGD wybrała do finansowania 75 wniosków na kwotę 5 516 820 zł.

W I obszarze (wnioski związane z rozwojem przedsiębiorczości) pomoc uzyskało 28 wniosków na kwotę 2 806 750 zł.

W II obszarze (wspieranie operacji służących poprawie życia lokalnej społeczności) pomoc uzyskało 47 wniosków na kwotę 2 710 070 zł.

Tab.1 Zestawienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych do końca 2018 roku.

L.p.	Zakres tematyczny	Liczba wniosków wybranych przez LGD do finansowania (bez wniosków odrzuconych w trakcie dalszego postępowania)	Ustalona przez LGD kwota pomocy (skorygowana w trakcie dalszego postępowania)	Liczba podpisanych umów	Wartość podpisanych umów	Uwagi	
1	Wzmocnienie kapitału społecznego,	1	50 000,00	1	50 000,00		
2	Rozwój przedsiębiorczości	podjęcie działalności gospodarczej	15	1 090 000,00	15	1 090 000,00	
		rozwijanie działalności gospodarczej	13	1 716 750,00	13	1 716 750,00	
3	Zachowanie dziedzictwa lokalnego	operacje ogólne	6	433 300,00	6	433 300,00	
		zadania w ramach projektów grantowych	11	234 440,00	0	0,00	Projekt grantowy w trakcie przygotowania (11 zadań)
4	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej	operacje ogólne	15	1 465 360,00	15	1 465 360,00	
		zadania w ramach projektów grantowych	14	526 970,00	7	262 480,00	1 projekt grantowy w trakcie przygotowania (7 zadań)

Tab. 2 Stan realizacji LSR na koniec 2018 r.

L.p.	Zakres	Wartość wskaźnika zaplanowana w LSR	Prognoza wartości wskaźnika na podstawie podpisanych umów	% realizacji wskaźnika (prognoza na podstawie podpisanych umów)	Wsparcie zaplanowane w LSR	Ustalone przez LGD wsparcie (skorygowane w trakcie dalszego postępowania)	% realizacji wsparcia (prognoza na podstawie podpisanych umów)	
1	Wzmocnienie kapitału społecznego,	Liczba operacji w zakresie wzrostu kompetencji ukierunkowanych na rozwój lokalny	1	1	100,00%	50 000,00	50 000,00	100,00%
2	Rozwój przedsiębiorczości	Liczba nowoutworzonych przedsiębiorstw	18	15	83,33%	1 260 000,00	1 090 000,00	86,51%
		Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na rozwój	12	13	108,33%	1 590 000,00	1 716 750,00	107,97%
3	Zachowanie dziedzictwa lokalnego	Liczba wydarzeń wpływających na zachowanie dziedzictwa lokalnego	15	10	66,67%	323 880,00	212 890,00	65,73%
		Liczba podmiotów należących/działających w sferze kultury, które zostały ulepszone/wyposażone	10	3	30,00%	478 750,00	220 410,00	46,04%
4	Rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej	Liczba rozwiniętych obiektów infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej lub kulturalnej	40	28	70,00%	1 997 370,00	1 727 840,00	86,51%

Informacje o Lokalnej Strategii Rozwoju

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) opracowana została w oparciu o głosy lokalnej społeczności, a także własną diagnozę przeprowadzoną na podstawie danych statystycznych. LSR jest dokumentem, który wskazuje kierunki rozwoju obszaru „Między Prosną a Wartą”.

Celem ogólnym Strategii jest:

„Rozwój lokalny obszaru „Między Prosną a Wartą” oparty o lokalne zasoby oraz kapitał społeczny mieszkańców”.

Cele szczegółowe wyznaczają **trzy kierunki rozwoju**. Są to: wzrost kompetencji społecznych i osobistych mieszkańców, poprawa sytuacji ekonomicznej oraz zwiększenie dostępności infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej lub kulturalnej. W strategii cele zostały określone następująco:

1. **Wzrost kompetencji mieszkańców w zakresie wykorzystania lokalnego potencjału na rzecz rozwoju obszaru LSR oraz rozwoju własnego osób zamieszkujących ten obszar.**
2. **Zwiększenie możliwości uzyskiwania dochodów przez mieszkańców obszaru „Między Prosną a Wartą”**
3. **Wzrost dostępności infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, turystycznej i kulturalnej**

Z tymi celami zgodne są **wszystkie przedsięwzięcia** zaplanowane w Strategii.

Cel 1: – Inicjatywy na rzecz rozwoju lokalnego i osobistego

- Zachowanie dziedzictwa lokalnego

Cel 2: – Podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej

Cel 3: – Budowa lub przebudowa obiektów rekreacyjnych, turystycznych lub kulturalnych

Opis celów i przedsięwzięć

Cel szczegółowy nr 1 określa mieszkańców jako społeczność o wyższych kompetencjach w zakresie kształtowania swojego otoczenia. Będzie to społeczność o **wyższym stopniu kapitału społecznego**, czyli społeczność zdolna do podejmowania współpracy opartej o wzajemne zaufanie, z silnymi relacjami między członkami i grupami. W wyniku inicjatyw podejmowanych i realizowanych przez lokalną społeczność nastąpi poprawa stanu materialnych i niematerialnych zasobów kulturowych (w tym np. wyposażenie obiektów służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego, doposażenie organizacji i instytucji działających w sferze kultury, poprawa stanu obiektów wartościowych historycznie i kulturowo). Wzrośnie również stopień tożsamości lokalnej poprzez zwiększenie wiedzy o lokalnym dziedzictwie historycznym i kulturowym.

Przedsięwzięcie 1.1 obejmuje operacje polegające na podejmowaniu oraz realizowaniu działań angażujących grupy osób przy wykorzystaniu metod kształtujących relacje i sieci wzajemnego zaufania, budujących lojalność, czyli **wpływające na rozwój kapitału społecznego**. Są to głównie zajęcia z wykorzystaniem metod aktywizujących, w tym metod innowacyjnych. Zajęcia te zostaną ukierunkowane na rozwój własny uczestników.

Działania te wpłyną na wzrost kompetencji uczestników, tj. wzrost wiedzy, umiejętności oraz na kształtowanie pozytywnych postaw wobec własnego otoczenia.

W ramach tego przedsięwzięcia przewidziano też działania LGD w ramach aktywizacji oraz projektu współpracy. Działania te będą nastawione na wzrost kapitału społecznego uczestników.

Przedsięwzięcie 1.2 obejmuje operacje w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego poprzez:

- poprawę stanu wyposażenia obiektów oraz podmiotów funkcjonujących w sferze kultury, a w szczególności w obszarze dziedzictwa lokalnego,
- upowszechnianie dziedzictwa lokalnego,

- zachowanie lokalnych tradycji i zwyczajów oraz poprawę stanu obiektów ważnych dla historii oraz kultury obszaru objętego LSR.

Cel szczegółowy nr 2 określa obszar objęty LSR jako przyjazny dla osób aktywnych w zakresie działalności gospodarczej, gdzie można uzyskać wsparcie dla swoich inwestycji, tych planowanych i już realizowanych. Po osiągnięciu tego celu nastąpi również wzrost możliwości podjęcia pracy przez osoby, które nie chcą prowadzić własnej działalności gospodarczej.

Przedsięwzięcie 2.1 obejmuje operacje polegające na tworzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej. w ramach tych operacji będą tworzone miejsca pracy, zarówno w formie samozatrudnienia jak i na zasadach określonych w Kodeksie Pracy. w powiązaniu z działaniami organizacyjnymi i inwestycyjnymi prowadzone mogą być szkolenia nakierowane na wzrost kompetencji osób realizujących operacje.

Cel szczegółowy nr 3 określa obszar objęty LSR jako miejsce sprzyjające wszechstronnej aktywności poprzez szeroką dostępność do infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i kulturalnej. w trakcie realizacji tego celu powstaną nowe obiekty oraz rozbudowane, odbudowane lub przebudowane będą obiekty istniejące. Dostępność ciekawej i nowoczesnej infrastruktury poprawi jakość życia mieszkańców obszaru i zachęci do jego odwiedzania osoby z poza obszaru LGD.

Przedsięwzięcie 3.1 obejmuje operacje polegające na budowie i przebudowie infrastruktury służącej rekreacji, turystyce oraz kulturze.

Obszary wsparcia i typy projektów w ramach LSR „Między Prosną a Wartą”

LSR „Między Prosną a Wartą” wyznacza **dwa obszary wsparcia**.

I. Pierwszy obszar jest nakierowany na **wzrost przedsiębiorczości** obejmuje pomoc na operacje w zakresie:

1. Podejmowania działalności gospodarczej
2. Rozwijania działalności gospodarczej

Beneficjentami pomocy mogą być osoby fizyczne planujące podjęcie działalności gospodarczej lub prowadzące już taką działalność.

II. Drugi obszar jest nakierowany na **wspieranie operacji służących poprawie życia lokalnej społeczności**. Przewidziano dofinansowanie operacji w zakresach:

1. Wzmocnienia kapitału społecznego
2. Zachowania dziedzictwa lokalnego,
  - poprzez organizację wydarzeń
  - poprzez inwestycje
3. Budowy lub przebudowy ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej.

Pomoc jest kierowana głównie do stowarzyszeń, samorządów, a także podmiotów nieposiadających osobowości prawnej znajdujących się w strukturze instytucji uprawnionych do otrzymania wsparcia.

LSR przewiduje **dwa typy** projektów:

1. **Ogólne** – wnioskodawcy złożą projekty operacji, z których Rada wybierze operacje do finansowania i skieruje do dalszej oceny do Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi. Proces realizacji i rozliczenia operacji prowadzony będzie przez Urząd Marszałkowski.
2. **Granty** – cały proces oceny, wyboru i rozliczenia operacji prowadzony będzie przez „Między Prosną a Wartą” – LGD. Wartość grantu zawiera się w granicach 5 000,00 zł – 50 000,00 zł.

Wieruszów, grudzień 2018 r.

Materiał został przygotowany przez „Między Prosną a Wartą” – Lokalna Grupa Działania
ul. Rynek 1-7 98-400 Wieruszów, tel. 62 7813929, e-mail: lgd.wieruszow@wp.pl

www.lgd-wieruszow.pl